

For 100 år siden...

Her kan man læse div. lokale notitser og artikler fra Viborg Stiftstidende og Viborg Stifts Folkeblad, afskrevet af forfatteren Chr. Jacobsen i forbindelse med forarbejdet til "Alheden" fra 1990.

Maj 1911

VST 102, onsdag, 3. maj 1911, s. 2: Erstatning for ulykkestilfælde. Efter Arbejderforsikringsrådets afgørelse er der tillagt boelsmand Jens Kristian Søberg, Hessellund pr. Karup, en erstatning af 540 kr. i anledning af, at han kom til skade den 6. maj 1910 ved at gå over et gangbræt over Karup Å. Erstatningen er udredet af "Mejeriernes og Landbrugets Ulykkesforsikring" med 36 kr. i dagpenge.

VST 107, tirsdag, 9. maj 1911, s. 3: En forøgelse af renhjorden. En af renerne ved Frederiks har kælvet og bragt en lille, ny ren til verden. Både moderen og den nyfødte befinder sig vel. Begivenheden forefaldt i søndags.

VST 110, fredag, 12. maj 1911, s. 3: Skovauktion. Mandag den 29. ds. afholdes auktion i Ulvedal og Stendal plantager over sædvanlige nåletræeffekter. Mødested Stendalgård, fm. kl. 11, hvor effekterne i Ulvedal sælges.

Viborg Statsskovdistrikt d. 10. maj 1911. E. H. Wøldike.

VST 112, tirsdag, 16. maj 1911, s. 2: Skelhøje Afholdshjem. I tilslutning til afholdsforeningens kredsmøde om formiddagen behandlede man senere på dagen andragendet om støtte til Skelhøje Afholdshjem. Efter forskellige forslag og udtalelser vedtog man at foranstalte en privat indsamling til fordel for hjemmet gennem tegning af faste årlige bidrag til afhjælpning af den økonomiske krise.

Sammesteds, s. 2: 150 års fest i Frederiks. I Frederiks har der i dag været afholdt en stor fest i anledning af 150 års dagen for de tyske kolonisters ankomst til heden. Festen, der foregik på Afholdshjemmet, tog sin begyndelse kl. 2 med, at sognerådsformand Cramer gav en historisk oversigt over kolonisterne og deres liv. Senere holdt pastor Østergård, Frederiks, foredrag, og ved halv fem tiden samledes man om et fælles kaffebord. I Frederiks var alle flage ude, og festen var besøgt af ca. 400 mennesker.

VST 113, onsdag, 17. maj 1911, s. 1: [Stort referat af jubilæumsfesten forfattet af Johannes Beck] (Nogle af de gamle forstår endnu tysk, siges der) – Peter Cramer, 74, fortalte om sine drengeår, om den tid, da man måtte op kl. 2 om natten for at pløje med stude, fordi man atter måtte trække disse i stald opad formiddagen før solvarmen kom, eller før de begyndte at bisse. Om de tider da man sagde inde i Viborg: Se, der kommer kartoffeltyskeren med sine stude og med kartofler i vognen. Alt det, som er en saga blot. Ingeniør Claudi Westh fortalte om mødet i Grønhøj den 25. juli 1897, hvor mange gamle kolonister tillidsfuldt flokkes om den mergelvogn, hvorfra ingeniøren talte til dem om mergelsagens betydning, om det nødvendige i at få en mergelbane.

Kammerherre Bech (Hedeselskabet) talte meget smukt om det symbolske i, at en gammel dansk runesten netop er bleven fundet på kolonist Peter Valters plads.

Sammesteds, s. 2: Hestene endte i sovekammeret. "En ulykkelig ulykke". I Frederiks sogn skete i går - den 18. maj - noget ligefrem mærkværdigt. Et automobil fra Skive passerede mellem stationsbyen og Havredal en vogn fra Thorning. Denne var forspændt med unge heste og kørtes af ejeren, Jacob Overgård fra Thorning Vestermark - hestene blev sky, trods automobilets forsigtige kørsel og sprang over vejgrøften, så vognen, der var fuld af mennesker, væltede. Alt dette er jo imidlertid desværre ikke så mærkværdigt. Hestene styrtede derpå med stumperne af hamlerne efter sig op til stationsbyen, her bøjede de af fra vejen, rasede bag om husrækken gennem en gård og ind ad en snæver bagdør, herfra ind i en snæver gang, herfra gennem en sidedør ind i et lille køkken, hvor de knuste komfuret, herfra gennem en sovekammerdør ind i sovekammeret, hvor de masede en seng, hvori nogle småbørn lå og sov. Naturligvis kunne kun en hest ad gangen komme gennem alle disse omtalte døre. Det var hos bagermester Bach, at dette mærkværdige passerede. Og det allermærkeligste er, at ikke et eneste menneske kom til skade under hele historien.

VST 116, lørdag, 20. maj 1911, s. 2: Renerne på heden. Alle renerne ved Frederiks har nu, den sidste for godt 8 dage siden, kælvet. Kalvene befinder sig godt og opfører en munter og fornøjelig leg med de gamle. Koloniens bestyrer Hr. Johs. Beck, har i disse dage modtaget to gaver til indkøb af flere rensdyr, nemlig 800 kr. fra fabrikant Obel, Aalborg, og 100 kr. fra ingeniør Thomsen, København.

VST 118, tirsdag, 23. maj 1911, s. 3: Skelhøje Afholdshjem bringes de ærede turister og rejsende i velvillig erindring. Velmonterede værelser til billige priser. Reel behandling i alle måder garanteres.

Ærbødigst Chr. Gadegård, ny vært.

VST 119, onsdag, 24. maj 1911, s. 2: Brand på Grønhøj Nørremark. Husejer Jacob Harrits' sted på Grønhøj Nørremark er i mandags aftes ved 7-tiden fuldstændig nedbrændt. Bygningerne nedbrændte i løbet af ganske kort tid, og det lykkedes kun at redde ubetydeligt af indboet. Kreaturerne var på marken og af levende indebrændte kun nogle høns og duer. Der er i går eftermiddags afholdt brandforhør på brandstedet, uden at det dog fuldstændig er konstateret, hvorledes ilden er opstået; dog er der formodning om, at den er opstået ved bagning. Bygningerne var forsikrede i Husmandsbrandkassen for 3250 kr. og løst i Fjends Herreds Brandforsikring for 2700 kr., og desuden var indboet forsikret i Husmandsbrandkassen for 1200 kr.; det menes ikke, at Jacob Harrits lider tab ved branden.

VST 121, lørdag, 27. maj 1911, s. 2: Det er ikke mig! Hvorfra skriver sig Deres interesse for rensdyrholdet på heden? har Aalborg Stiftstidende spurgt fabrikant Obel. - Det interesserer mig slet ikke. - Ja, men, har De da ikke givet? - Nej, jeg har ikke givet 800 kr. til gederne siger Hr. Obel irriteret. - Hvem er da den skyldige, Deres fader, etatsråden i Helsingør? - Måske. Jeg ved det ikke. - Hr. Johs. Beck siger til os: Det er rigtigt nok. Det skyldes en fejltagelse. Giveren er etatsråd, ikke fabrikant Obel.

VST 123, tirsdag, 30. maj 1911, s. 1: [Amtsrådsmøde] Andragende fra Ole Jørgensen af Frederiks Stationsby om tilladelse til at foretage tilfyldning af den vestlige grøft på Skive-Kolding vejen på en strækning af 17,5 m fra den udfor hans ejendom tilladte opfyldning mod nord. Da Ole Jørgensen allerede har foretaget tilfyldningen - altså uden tilladelse - noterede amtet ham med en bøde på 15 kr.

Andragende fra Anders Kronborg af Kølvrå om, at 2 isbrydere, der i sin tid har været anbragte i Skive-Karup Å i nærheden af Karup Bro; men som nu, fordi åløbet har forrykket sig, står i hans eng, må blive fjernede. Andragendet kunne ikke imødekommes.

Overslaget over indtægter og udgifter i 1911-12 fra Frederiks var trods mange påmindelser endnu ikke indgået. i Forbindelse hermed idømtes Frederiks kommune en tvangsmulkt for ikke at have indsendt sit overslag

VST 124, onsdag, 31. maj 1911, s. 3: Dyrskuet i Grønhøj.